

Mechelen / 22 12 2025

Vanaf 1 januari betalen bedrijven per kg voor hun restafval en is selectieve inzameling van gft bij de gezinnen overal in Vlaanderen verplicht

Vanaf 1 januari 2026 treden er in Vlaanderen enkele belangrijke wijzigingen in werking op het vlak van afvalbeheer en bodeminformatie. OVAM zet de belangrijkste veranderingen op een rij:

1. Selectieve inzameling van gft-afval verplicht in elke Vlaamse gemeente

Vanaf 1 januari 2026 is de selectieve inzameling van groente-, fruit- en tuinafval (gft) verplicht in alle Vlaamse gemeenten. Deze verplichting ging al in op 1/1/2024 maar gemeenten konden mits een goedgekeurd, gemotiveerd verzoek, deze verplichting uitstellen tot 1/1/2026. Gemeenten die tot nu toe uitstel hadden, moeten nu ook starten met een aparte gft-ophaling. Gemeenten die de deadline van 1/1/2026 niet halen, riskeren een verbrandingsverbod voor hun restafval en een dubbele heffing op het afval dat toch verbrand wordt. Deze maatregel is een cruciale stap richting minder restafval en meer circulaire impact. Gft-afval vormt immers een groot deel van het huisvuil en kan na verwerking dienen als compost of biogas.

2. Facturatie per kilogram bedrijfsrestafval

Vanaf 1 januari 2026 zijn afvalophalers verplicht om de inzameling van bedrijfsrestafval te factureren op basis van het werkelijk aangeboden gewicht. Vandaag gebeurt het nog vaak dat afvalstoffenproducenten betalen per ophaling, ongeacht hoe vol de restafvalcontainer is die wordt aangeboden. Deze wijziging moet bedrijven stimuleren om beter te sorteren en minder restafval te produceren. De maatregel werd reeds in 2023 goedgekeurd, maar treedt pas effectief in werking op 1 januari 2026. OVAM en de sector van afvalophalers werkten een afsprakenkader uit om deze maatregel praktisch te kunnen implementeren. Bij inbreuken bij bedrijven die aantoonbaar nog niet klaar zijn met de technische aanpassingen zal de Afdeling Handhaving (Departement Omgeving) voorlopig de eerste maanden hoofdzakelijk informierend en sensibiliserend optreden. Deze aanpassing kadert in de ambitie om het bedrijfsrestafval tegen 2030 met 30% te verminderen.

3. Gelijktelling van heffingen op huishoudelijk en bedrijfsrestafval

Vanaf 2026 worden de milieuheffingen voor het verbranden van huishoudelijk restafval gelijkgetrokken met die voor bedrijfsrestafval. Dit houdt in dat zowel lokale besturen als bedrijven voortaan hetzelfde bedrag per ton restafval betalen. Gemeenten die goed scoren op afvalpreventie en sortering, zullen hierdoor minder betalen. Gemeenten die achterblijven, betalen meer en worden zo extra gestimuleerd om sterker in te zetten op aparte inzameling van gft, gewichtsdiftar, preventie en andere afvalarme maatregelen. Op die manier wordt het principe 'de vervuiler betaalt' concreet toegepast en wordt gewenst gedrag aangemoedigd.

4. Bodemattesten aanvragen via het Vastgoed Informatie Platform (VIP)

Vanaf januari 2026 kunnen bodemattesten uitsluitend aangevraagd worden via het Vastgoed Informatie Platform (VIP). Dit digitale platform centraliseert alle vastgoedinformatie en maakt het aanvragen en raadplegen van bodemattesten eenvoudiger en efficiënter. Het huidige OVAM-loket voor bodemattesten wordt uitgefaseerd. Het bodemattest blijft verplicht bij elke overdracht van een grond of gebouw in Vlaanderen.

Voor meer informatie:

Jan Verheyen – T 015 284 140

woordvoerder@ovam.be

ovam.vlaanderen.be/nieuws